

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Dzieje wierzeń w Rosji		8.0.11155	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Rosjoznawstwa, Literatury i Kultury Rosyjskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Rosjoznawstwo	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Diana Oboleńska, profesor uczelni; dr hab. Monika Rzeczycka, profesor uczelni; dr Liliana Kalita; dr Katarzyna Arciszewska-Tomczak			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		Semestr 2:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - udział w zajęciach,	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		20 godzin - praca własna studenta, w tym	
Liczba godzin		przygotowanie do zaliczenia.	
Wykład: 30 godz.		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
- Wykład problemowy		Zaliczenie na ocenę	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Formy zaliczenia	
		- kolokwium	
		- przygotowanie pracy pisemnej w języku polskim lub rosyjskim (do wyboru) na temat uzgodniony z prowadzącym	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje ocenę na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> • aktywnego uczestnictwa w wykładzie – 50%, • pracy pisemnej w języku polskim lub rosyjskim (do wyboru) na temat uzgodniony z prowadzącym / kolokwium – 50%. 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Praca zaliczeniowa	Dyskusja moderowana
	Wiedza	
K_W01	X	X
K_W02	X	X
K_W05	X	X
K_W11	X	X
	Umiejętności	
K_U02	X	X
K_U05	X	X
K_U07	X	X
K_U10	X	X
K_U14	X	X
	Kompetencje społeczne	
K_K01	X	X
K_K03	X	X
K_K04	X	X

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Zaliczenie przedmiotu wstęp do nauki o kulturze.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest rozszerzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie nauk o kulturze i religii. Celem wykładu jest zapoznanie studentów z specyfiką wierzeń w Rosji, a także kształtowanie i rozwijanie świadomości bycia odpowiedzialnym za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, zwłaszcza Europy Środkowowschodniej i Słowiańszczyzny. Student rozpoznaje i wskazuje różne formy wierzeń religijnych w Rosji, potrafi opisać i wyjaśnić zjawiska. i podstawowych umiejętności badania wybranych aspektów kultury rosyjskiej złożonych Podstawowym celem wykładu jest zapoznanie studentów z specyfiką wierzeń w Rosji, a także kształtowanie i rozwijanie świadomości bycia odpowiedzialnym za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, zwłaszcza Europy Środkowowschodniej i Słowiańszczyzny. Student rozpoznaje i wskazuje różne formy wierzeń religijnych w Rosji, potrafi opisać i wyjaśnić zjawiska.

Treści programowe

Stan badań naukowych dotyczących wierzeń i idei religijnych (A. Afanasjew, A. Łappo-Danilewskij, A. Klibanow, M. Eliade, T. Spidlik, P. Evdokimow, W. Łoskij i in.). Fantastyczny świat staroruskiego człowieka w wizji współczesnej. Kult przodków i przedstawienie o „tamnym świecie”. Demonologia ludowa. Magia: czary i wróżby. Ludowe „siuzety” chrześcijaństwa. Chrzest Rusi i jego następstwa w rozwoju myśli teologicznej. Motywy mitologiczne w zabytkach piśmiennictwa staroruskiego (Homilie św. Jana Chryzostoma, Żywot św. Teodozego Pieczerskiego, apokryfy). Herezje XV-XVII w. w Nowogrodzie, Pskowie i Moskwie („zidowstwujuszczije”, „strigolniki”, wolnomysłiciele moskiewscy). Idea „Trzeciego Rzymu” w Moskwie i Nowogrodzie. Reformy patriarchy Nikona i idee Staroobrzędowców w XVII w. Prawosławie apofatyczne i tradycyjna kultura rosyjskich sekt mistycznych. Prawosławie ludowe. Mistyczne sekty w Rosji: „Chłysty” i „Skopcy”. „Nowa liturgia ducha”: metody działania, przywódcy i wierni. Inne odłamy i ugrupowania sekciarskie.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Словарь славянской мифологии, Москва 1996.
- K. Moszyński, Kultura ludowa Słowian, t. 1-3, Reprint 2009 (wybrane fragmenty).
- E. Przybył, W cieniu Antychrysta. Idee Staroobrzędowców w XVII w., Kraków 1999.
- P. Stawiński, Sekty, schizmy i herezje w Rosji. (Słownik), Kraków 2000.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

B. Literatura uzupełniająca

- Prowadzący każdorazowo aktualizuje zestaw literatury uzupełniającej.
- А.Н. Афанасьев, Поэтические воззрения славян на природу, т. I-III, Москва 1992-1994.
- В.И. Даль, О повериях, суевериях и предрассудках русского народа, Санкт-Петербург 1996.
- М. Забелин, Русский народ, его обычаи и предания, суеверия и поэзия, Москва 1992.
- Энциклопедия суеверий, Москва 1995.

- В.В. Иванов, В.Н. Топоров, Исследования в области славянских древностей, Москва 1974.
- Б.А. Рыбаков, Язычество древних славян, Москва 1981.
- Б.А. Рыбаков, Язычество Древней Руси, Москва 1987.
- Н.И. Толстой, Заметки по славянской демонологии, Москва 1985.
- А.С. Лавров, Колдовство и религия в России, Москва 2000.
- М.М. Громыко, А.В. Буганов, О воззрениях русского народа, 2000.
- Encyklopedia herezji i heretyków, Poznań 1992.
- St. Urbańczyk, Religia pogańskich Słowian, Kraków 1974.
- P. Evdokimov, Prawosławie, Warszawa 1986.
- P. Evdokimov, Wieki życia duchowego: od ojców pustyni do naszych czasów, Kraków 1996.
- M. Eliade, Sacrum i profanum, Warszawa 1999.
- M. Eliade, Aspekty mitu, Warszawa 1998.
- O. D. Santagado, P. Capanna, Wspólnoty kościelne, niezależne grupy religijne, sekty, Warszawa 1994.
- А. Панченко, Христовщина и скопчество: фольклор и традиционная культура русских мистических сект, Москва 2004. А. Эткинд, Хлыст (секты, литература и революция), Москва 1998.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W02, K_W05, K_W11 K_U02, K_U05, K_U07, K_U10, K_U14 K_K01, K_K03, K_K04	K_W01, K_W02, K_W05, K_W11 Student: <ul style="list-style-type: none"> • zna terminologię z zakresu nauk humanistycznych takich jak nauki o kulturze i religii, a także dziedzin i dyscyplin pokrewnych, właściwych dla kierunku rosjoznawstwo (K_W01), • ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu nauki o kulturze i religii (K_W02), • ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach wiedzy o kulturze, w tym przede wszystkim w kulturze rosyjskiej (K_W05), • zna i rozumie metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury, właściwe dla tradycji europejskiej, teorii lub szkół badawczych w zakresie nauk humanistycznych i pokrewnych, właściwych dla kierunku rosjoznawstwo (K_W11).
	Umiejętności K_U02, K_U05, K_U07, K_U10, K_U14 Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi przeprowadzić analizę problemów badawczych, poprzedzoną właściwym doбором metod i narzędzi badawczych charakterystycznych dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla rosjoznawstwa (K_U02), • potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla rosjoznawstwa w zakresie nauki o kulturze i literaturoznawstwa (K_U05), • potrafi rozpoznawać różne rodzaje wytworów kultury i literatury rosyjskiej, a także przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historycznokulturowym i historycznoliterackim (K_U07), • posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków (K_U10), • prezentuje efekty swojej pracy w języku polskim i rosyjskim w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie z zastosowaniem różnorodnych, nowoczesnych metod i technik, dostosowanych do odpowiedniej dziedziny nauk (K_U14).
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K01, K_K03, K_K04 Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma świadomość zakresu swojej wiedzy i umiejętności fachowych, a także rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie wybranej specjalności oraz ogólnohumanistycznym, jak też kompetencji personalnych i społecznych (K_K01), • potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania (K_K03), • jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych (K_K04).

Kontakt

diana.obolenska@ug.edu.pl